Tot den goedtwillighen Leser.

HOe grooten ende profytelijcken dienst (goedertieren Leser) alle Zee-varende Luyden is ghedaen met de Zee-caert-Boecken / die voor desen (soo van Lucas Jansz. Waghenaer / Albert Hayen / Willem Barentsz. ende andere meer) van de Zee-vaert ghemaeckt zijn / daer-inne zy met sonderlinghen vlijt hebben beschreven de gheleghentheydt der Stroomen / Havenen / ende Gaten der Zee van verscheyden Landen / dat en ware niet wel moghelijck te beschrijven : Want niet alleen veel Schepen ende Coopmans goederen / maer oock menigh Mensch zijn lijf ende leven daer door behouden zijn / het welck een yeghelijck soo kennelijck is / dat het vergheeks soude zijn / dat met Exempelen te bewijsen.

Nu is oock elck Zeevarendt Man bewust / hoe seer sommighe Gaten der Zee metter tijdt verloopen en veranderen / besonder op dese Landen van Hollandt / Zeelandt ende Vrieslandt : de welcke oock het meestendeel soo seer verandert zijn / sedert die by de voorschreven Autheuren laetst zijn beschreven / dat eenighe geen ghelijckenisse daer van behouden en hebben / andere by naer verdorven / ende sommighe gantsch te niet ende verstopt zijn : Want het Noordergat / dat van Wagenaer ende Albert Hayen werdt beschreven het beste gat van het Vlie te wesen / is nu ter tijdt heel anders uytstrickende / ende daer beneffens soo verloopen / dat het niet dan van kleyne Schepen kan ghebruyckt worden. De Noorder Elve / die van haer beschreven werdt een diep ende schoon Gat te wesen / is oock gheheel tot niet : Maer in plaetse van dien is de Zuyder-Elve met een schoone diepte weder door-ghebroocken. Item / de plaetse daer noch binnen weynigh jaren den Toorren van Huysduynen heeft ghestaen / die leydt nu soo verre in Zee / dat gheladen Schepen daer over henen het Tessel uyt en in seylen / etc. Waer over soodanighe beschryvinghen nu ter tijt niet alleene onbequaem en zijn / maer seer schadelijck / soo men hem daer naer soude willen reguleren.

Dit aenghemerckt / soo hebben wy (om naer ons vermogen den Zeevaerders bequamen dienst te doen) de Boecken van de voorschreven Autheuren by der handt genomen / om die (behalven 'tghene wy daer nieuwlijcx by te voeghen hadden) te suyveren ende te verbeteren van alle verloopen / soo veel ons moghelijck is gheweest : Waer toe wy moeyten / kosten noch arbeyden hebben ontsien / om met hulpe van vele ervarene Stuerluyden / kloecke Schippers / ende wel bedreven Lootsluyden (van welckers kunde wy wel versekert waren) alles te voeghen ende te beschrijven / als de teghenwoordighe ghelegheytheydt heeft vereyscht. Lucas Janszoon Waghenaer selve (weynigh voor zijn over-lijden) heeft ons oock schrijftelijck aenghewesen veel merckelijcke seylen / die in zijne Boecken nootwendigh verbeteert waren. Wat belangh de Caerten / die hebben wy merckelijck seer verbeteert / met haere Compas-strecken tot den ghebruycke behoorlijck / vermeert / ende nae het ghetuyghenisse der beste Leck-caerten alsoo gherecht : datmen niet alleen daer inne en siet / hoemen alle Havenen ende Gaten in ende uyt sal seylen : maer oock hoe die in streckinghe ende wijte van mylen van malkanderen verscheyden ligghen / het welck noyt voor desen (sonder berecminghe ghebroocken) alsoo volkomelijck / ende den Zeevaerders soo dienstelijck en is ghedaen. Item / alle plaetsen van het Westersche vaer-water hebben wy oock op hare rechte hooghten ghestelt : Maer op het Oster-water en hebbben wy dat voor dees tijdt niet konnen te weghe brenghen / overmits ons waerachtighe peylingen daer van ontbroocken hebben / ende het ghene Lucas Waghenaer daer van beschrijft / valsch is / jae hem selven teghen-spreeckt / het welck ten deele uyt dit volghende kan verstaen werden : Hy schrijft / de Sondt te ligghen op de hooghde van 56 graden ende 12 minuten / ende Schaghen op 57 graden 48 minuten daer uyt soude volghen (aenghesien die twee plaetsen Zuyd-oost ende Noord-west van malkanderen ligghen) datse ontrent 33 ofte 34 mylen in distantie soude verschelen : daer hy nochtans self schrijft / datse maer 25 mylen van malkanderen zijn. Waer dat beyde dese stellinghen valsch zijn / sullen wy aldus proeven : Het midden